

Lietuvių Š-gos Brazilijoj Organas
 Leidėjas: LIETUVIŲ Š-GA BRAZILIJŲ
 Atsakomasis redaktorius
 Dr. Egaz. Mūniz Moreira Landim
 Faktinis redaktorius
Stasys Vancevičius

Rankraščius redakcija taiso savo nuožūra.
 Nesnaudotų rankraščių nesaugo ir savo lėšomis
 negrazina.
 Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIŠ

O maior e mais antigo jornal da America do Sul.
 Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr. kaina 300. rs

Prenumeratės kaina:
 Brazilijoj metams 12 milreisy, pusmečiui
 6\$00. Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams
 15 milreisy, pusmečiui 8 mir.
 REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADR.
 Rua Bandeirantes, 474 Telef. 4-3925
 Caixa Postal 1764 São Paulo.

11-ti METAI.

SÃO PAULO, 1939 m. Spalių - Outubro mėn. 13 d.

Nr. 53 (574)

VILNIUS Jau Atiduotas Lietuvai! LIETUVA PASIRASĖ SUTARTI SU SOVIETAIS.

LIETUVOS-RUSIJOS SUTARTIS

Spalių 10 d. Maskvoje pasirašytas paktas tar Lietuvos ir Sovietų Rusijos. Lietuvos — Sovietų Rusijos paktas susideda iš 9 sekančių paragrafų:

1. Su tikslu sustiprinti Rusijos draugiškumą su Lietuva, Rusija gražina Lietuvai Vilniaus miestą ir visą Vilniaus kraštą, kuris prijungiamas prie Lietuvos teritorijos. Naujos Lietuvos—Rusijos sienos nustatomos pagal prie sutarties pridėtamą žemėlapi.

2. Sovietų Sąjunga pasižada Lietuvai Respublikai teikti visokeriopą pagalbą, taip ir karinę, jei Lietuva būtų tiesioginei ar netiesioginiai užpuolta, arba jeigu Rusija būtų užpuolta per Lietuvos teritoriją.

3. Rusija pasižada teikti visokeriopą pagalbą Lietuvos kariuomenei ginklais ir amunicija.

4. Rusija ir Lietuvos Respublika pasižada bendrai ginti Lietuvos sienas. Tam tikslui Rusijai suteikiama teisė pačios lėšomis, nurodytoje Lietuvos Respublikos rytuose įsteigti reikalingus apsaugos punktus Sovietų žemės ir oro jėgoms. Tų apsaugos punktų vieta ir slėnė, kuriose galės būti laikoma Sovietų kariuomenė ir tos kariuomenės skaičius kiekviename punkte, taip pat kiti ekonominiai, administraciniai ir juridiniai šios sutarties klausimai bus reguliuojami atskira sutartimi. Apsaugos punktų vietas Lietuva perleidižia Sovietų Rusijai laikinai priimanomomis sąlygomis.

5. Grėšiant užpuolimo pavojui Lietuvai arba per Lietuvos teritoriją Rusijai abi susitariančios pusės tuojaujims imsis atitinkamų reikalingų priemonių, kad apsaugoti abiejų šalių teritorijos neliečiamybę.

6. Rusija ir Lietuva pasižada nedalyvauti valstybių sąjungoje, kuri būtų nukreipta prieš bet kurią šią sutartį pasirašiusią valstybę.

7. Ši sutartis neduoda teisės kištis į vienos ar kitos šalies reikalus. Abiem sutartį pasirašiusioms šalim paliekama teisė laivai tvarkytis viduje, turėti savo laisvą ekonominę ir socialinę sistemą. Visi kariniai pasiruošimai, ypatingai pradžioje, neduoda teisės jokiū būdu kištis į vienos ar kitos šalies reikalus. Tos vietos, kurios sutartimi rezervuojamos Sovietų karo jėgoms pagal šios sutarties §3, ir toliau palieka neliečiamą Lietuvos Respublikos teritorijos dalimi.

8. Ši sutartis galioja 15 metų ir šiam terminui pasibaigus automatiškai pratęsiama dar 10 metų, jei viena kuri nors pasirašiusi šalis nuo jos neatsisakys prieš metus laiko sutarties terminui baigiantis.

9. Ši sutartis pradeda veikti po to, kai bus pasikeista ratifikacijos dokumentais. Ratifikacijos dokumentų pasikeitimas įvyks Kaune laike 6 dienų nuo šios sutarties pasirašymo. Pasirašyta Maskvoje dviejose originaluose rusų ir lietuvių kalbomis, 1939 metais spalių 10 dieną. (pasirašė) Molotov ir J. Urbšys.

10. Ši sutartis pradeda veikti po to, kai bus pasikeista ratifikacijos dokumentais. Ratifikacijos dokumentų pasikeitimas įvyks Kaune laike 6 dienų nuo šios sutarties pasirašymo. Pasirašyta Maskvoje dviejose originaluose rusų ir lietuvių kalbomis, 1939 metais spalių 10 dieną. (pasirašė) Molotov ir J. Urbšys.

Didysis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas — Vilniaus miesto įkūrėjas.

Tratad Ruso-Lituaniano.

Moscou 11 (U. P. — Agencia norte-americana) — O pacto sovietico-lituaniano, que acaba de ser assignado nesta Capital, estaaeloce:

Artigo 1 — A cidade da Wilna, bem como outras regioes da fronteira sovietica-lituaniana a serem ulteriormente especificadas, passarã para a soberania lituana;

Artigo 2 — Cada uma das partes contratantes compromette se a prestar toda a especie de assistencia a outra, inclusivè militar, em caso de aggressão;

Artigo 3 — A U. R. R. S. fornecerã armas e equipamentos militares a Lituania, em condições favoraveis;

Artigo 4 — A U. R. R. S. fica com direito de manter, às suas expensas bases do avião militar fem territorio lituano, bases cuja exacta localização e numero, serão regulamentador por accordos especiaes, da mesma manelra que outras questões juridicas relacionadas com o case;

Artigo 5 — Em caso de aggressão a União Sovietica e a Lituania, os dois paizes tomarão medidas imediatas para assegurar e inviolabilidade dos respectivos territorios.

Artigo 6 — As duas partes contratantes compromettem-se a não participar de alianças dirigidas contra a outra

parte:

Artigo 7 — O pacto não affecta os direitos soberanos das duas partes coartratantes sua organização estatal ou systema social. Todas as medidas militares accordadas tem como base o principio de não-intervenção nos negocios internos da outra parte. As bases aéreas da União Sovietica continuam a fazer parte integrante da Lituania.

Artigo 8 — O pacto terá uma duração de 15 annos e continuara em vigor por mais dez annos, automaticamente, se uma das partes não denuncia-o um anno antes da terminação do prazo fixado;

Artigo 9 — Este pacto entrara em vigor assim que forem trocados os instrumentos de ratificação, o que se dara em Kaunas, até seis dias após a sua assignatura.

Londres 12 — Segundo relata a "Press Association", a armada britanica capturou o vapor alemão "Cap Norte" que havia zarpado do porto brasileiro de Recife a 17 de Setembro.

O "Cap Norte", de 13615 toneladas, foi construido em 1922 e pertence a "Hamburg Sud Americanische". Tem 152 metros de comprimento e 20 de largura.

VARIAS NOTICIAS

Segundo as informações da imprensa de Stokolmo, as exigencias sovietikas comprehendem: 1 — A cessão das pequenas ilhas de Kronstad; 2 — Um pacto de assistencia mutua; 3 — Um pacto economico; 4 — A evakução dos alemães radicados na Finlândia. Segundo as mesmas informações, os Soviets estão resolvidos a oferecerem certas compensações.

Berlim 12 — Associated Press - USA — A D. N. B. informa de Kannas que o "Sajm" lituano foi convocado para sabado, afim de discutir a ratificação do pacto recentemente concluido com a Russia.

O exercito lituano deverã iniciar a occupação da região de Vilna no começo da semana proxima. Guarniões russas, com um total aproximado de 20000 homens, deverã instalar-se nas cidades lituanas de Kelme, Wilkawischki e Kaisiadorys.

Riga 11. — O governo da Letonia declarou em caráter oficial que pretende accellerar a emigração germanica a despeito do pedido da lenação daquele paiz, segundo o qual os létoes da raça germanica teriam opção para es-

colher entre as duas cidadanias até 31 de março de 1940.

Moscou 12 — USA — Tendq conquistado tremendas vantagens militares com os "tratados ferreos" concluidos com tres Estados Balticos, a Russia deverã iniciar hoje negociações com a Filandia outro "pequeno vizinho setentrional.

Os filandezes, que anuiram ao pedido russo e enviarã um representante a esta cidade, aguardam com ansiedade e apreensão o regresso do sr. Paassviki, para conhecer a extensão exata das propostas" de Moscou.

O fato de estar a Suecia, arentemente ao lado da Filandia, faz acreditar que a mesma se mostrarã menos exigente quanto am âmbito de suas pretensões naquele trecho setentrional da Europa.

O governo e o povo da Suecia estão apreensivos com a possibilidade de uma luta armada entre a Filandia e União Sovietica. Vinte mil reservistas foram chamados as armas. Não existe nenhum accõdo militar entre a Suecia e a Filandia, mas é possível que os suecos auxiliem os finlandezes.

Lietuvos kariuomenė įžengs į Vilnių ateinančios savaitės pradžioje

Iš Kauno pranešama, kad Lietuvos kariuomenė, pagal Lietuvos susitarimą su Sovietais, užims Vilnių ir Vilniaus kraštą ateinančios savaitės pradžioje.

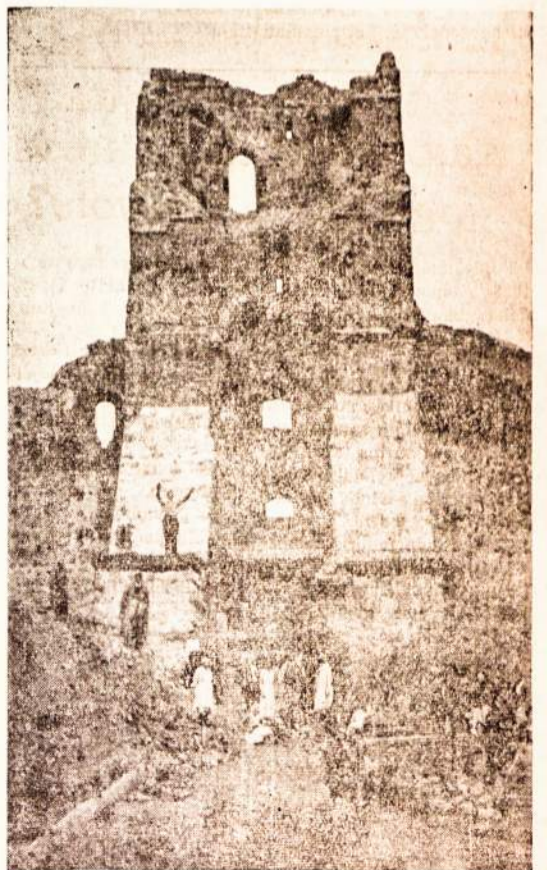
Visi Vilniaus krašto lietuviai su dideliu džiaugsmu laukia tos valandos, kada Gedimino kalne suplevėsus Lietuvos vėliava ir kada Lietuvos kariuomenė įžengs į Vilnių.

Didelis entuziazmas Lietuvoje.

KAUNAS. 11-X. Visoje Lietuvoje su dideliu džiaugsmu sutikta žinia apie Lietuvos sostinės Vilniaus prijungimą prie Laisvosios Lietuvos. Kaune buvo suruoštos didelės demonstracijos prie Sovietų Pašalintybės. Spauddoje paskelbus, kad Sovietų Rusija sutiko gražinti Vilnių Lietuvai visoje Lietuvoje nepaprasta-

pakilo žmonių ūpas ir entuziazmas.

Zinią apie Vilniaus prijungimą prie Lietuvos su džiaugsmu sutiko viso pasaulio lietuviai.

Trakų Piliis, grįžo prie Lietuvos.

Ka dabar veikia buves Vokietijos kaizeris.

Prieš dvidešimt penkis metus Vokietijos kaizeris Wilhelmus von Hohenzolern su Austro-Vengrija išėjo į karą prieš Rusiją ir Prancūziją. Tada Wilhelmus buvo galingas Vokietijos ir jos imperijos viešpats, bet dabar yra tik paprastas žmogus su dideliais titulais, su dideliais praėitais atminimais, kurie niekada daugiau niebegriš. Prieš dvidešimt penkis metus jis, kaip dabar Hitleris šaukė, kad Vokietijai maža saulės, kad vokiečiai turi valdyti pasaulį, kad vokiečiai į tris savaites sumuš savo priešus ir karą su pergale pabaigs. Bet likimas lėmė kitaip. Vokietija karą pralaimėjo, pralaimėjo jį ir kaizeris. Jis pralaimėjo daugiau negu karą. Jis pralaimėjo savo galią valdyti milijonus žmonių, jis pralaimėjo savo sostą ir pabėgęs iš Vokietijos dabar gyvena Olandijoje.

Tokio pralaimėjimo ir dar didesnės bausmės turėtų susi-

laupti visi karo ruošėjai, nes jų prasižengimas tai nėra vieno žmogaus aplėšimas bei jo nužudymas, bet visos žmonijos aplėšimas, išžudymas niekuo nekaltų milijonų žmonių. Žmonių, kurie pasitenki na savo saulės šviesa ir stengiasi kultūringai gyventi atnešdami naudą visai žmonijai.

Kada Čemberlenas per radio kalbėdamas paskelbė Vokietijai karą, Wilhelmus savo palociaus kambariuose išbalusiu veidu klausė to pranešimo, o jį išklausęs, tyliai nuėjo į kitą kambarį ir atsilkaupęs pradėjo melstis. Paklubė ant kelių ir visą savo šeimyną...

Ar nesulauks to paties likimo ir Hitleris, kuris dabar nuėjo Vilhelmo pėdomis ir viri kiti karo ruošėjai? Bet Hitleris nenori melstis ir susilaikyti Vilhelmo likimo todėl pareiškęs, kad pralaimėjimo jis nesulauks gyvas.

120.000, turkų — 300.000, bulgarų — 90.000, raudonų — 80.000, belgų — 70.000, amerikiečių — 40.000, kitų kariavusių valstybių mažiau. Su žleist visose valstybėse buvo 19 milijonų karių, iš kurių 3,5 milijonų tapo invalidais.

Ki

Kas su kuo kariavo Didžiajame kare.

Didžiajame kare, į kurį buvo įvelta beveik visa Europos santarvės pusėje kovojo šios valstybės: Rusija, Prancūzija, Anglija, Belgija, Serbija, Japonija, Italija, Rumunija, Jungtinės Amerikos Valstybės ir dar keletas mažesnių valstybių. Antroje pusėje kariavo Vokietija, Austro-Vengrija, Turkija, Bulgarija.

Ki

Išrastas vaistas nuo vėžio ligos.

Jaunas Varšuvos gydytojas Dr. Brylinskis ištyrė, kad populiarus augalo „Succus Hyperici“ /trukzölėse Jono žolė/ sultys smarkiai mažina net ir sunkius vėžio ligos apsišėkimus. Po kelių savaičių gydymo tomis sultimis ligonis yra kliniskai sveikas: ligos nebesiplečia, narkotikai nebereikalingi, apetitas didėja ir t. t. Išradėjas mano, kad to augalo veikimas priklauso nuo jo raudono spalvinto, hypericinno ypatybių nes hypericina organizmą padaro jautresniu sviesos spinduliams. Pastebėta, kad gyvuliai, padėję to augalo, būdami saulės spinduliuose, ištinkami saulės smūgio, bet jei lieka tvartuose, nesuserga.

KUMPIŲ EKSPORTAS.

Kaunas. — Eksportas Jungtines Valstybes, netekus Klaipėdos celiuliozės fabriko, sumažėjo 17,9 nuošimčių. Nuo pereinamųjų metų labai pagyvėjo rudyto mėsos eksportas į J. A. V., ypatingai kumpių: pernai parduota už 2,496,980 litų.

Automobilių kapai Amerikoje

New — Yorko ir Čikagos užmiesčiuose yra taip vadinami „automobilių kapai“. Tai vietos, kur verčiami įvairūs seni ir vartoti netinkami gėsežiniai daiktai. Čia riogso tūkstančiai automobilių, sustatyti vienas prie kito, suversti vienas ant kito. Tarp jų yra visai senų laužų, sudaužytų nelaimėse, sudėvėtų prieš 10—20 metų, bet yra ir visai apytaujų blizgančių, kurių motorai dar gerai veikia. Į čia ateina miesto vaikai, žaidžia slaptai tarp automobilių. Kiti žiūrėda į kurią mašiną, užsuka motorą ir taip palieka birzgiantį. Tūkstančiai automobilių rūdija ir riogso be jokios naudos. net tokių, kurių daugelis Europos gyvenotojų mielai pasimėtų ir šauktai važinėtų. Tačiau amerikiečiai jų neima, net nežiūri į juos.

Kodėl amerikiečiai taip nebrangina automobilių? Labai paprastai. Jei nori, eik į tuos „kapus“ pasimk kurį nori automobilį ir — važiuok sau sveikas! Bet pirmiau reikia gauti leidimą mašiną vairuoti. O jei sučiups važinėjant be leidimo — pabauda bus didesnė už trijų senų automobilių vertę. Be to, mašina turi būt pilnoj tvarkoj ir švairi, nes kitaip negausi leidimo važinėti. Amerikoje uždariai nemazi — darbininkas uždirba po 5 — 10 dol. per dieną, o gerą, tik kiek padėvėtą automobilį galima pirkti už 100 dolerių. Naują gerą automobilį galima pirkti už 500 dol. išsimokėjimui, mokant kas savaitę po 5 — 10 dol. Tad kam jiems imti kad ir veltui, seną „trantą“ su kuriu negražu važinėti, kūrį dažnai reikės remontuoti ir dar gali sulaukti pabaudos už netvarkingą mašiną. Todėl Amerikoje ir paprastai darbininkai turi gerus automobilius ir jais važinėja į darbą. O sugedusius ir senus visi veža į užmiestį ir palieka „automobilių kapuose“. Kaikuriuose Europos valstybėse įsakta žmonėms rinkti senus puodus ir įvairius geležalius, o Amerikoje ir automobilius meta į šiukšlynus.

Liudas Sakalinis.

Plieno Paradas.

Debesys padange taršos Niurds rudeniniai, Aidi skambūs linksmo maršo Tona! sutartiniai. Gaudžia bokšte Lašvės Varpas Lietuvai tėvynė, Žngia gretos lygiais tarpais Tvirtos jos, plieninės. Žvanga plienas — vyrai žengia, Joja eskadronai, Žvanga žemėj ir padangėj Kieto plieno tonai. Plieno tankai ir patrankos Ir valia plieninė. Tarsi plienas kario rankos, Plieno jo krūtinė. Jeigu reiks — kovų parade Stos kariai kaip vienas Juos pašaukus Tautos Vadui, Kiestesni už plieną. Stos sauliai ir savanoriai, Vyrai ir aunimas — Kausis žemėj, jūroj, ore, Jeigu lems likimas.

Senovės Lietuvių Artilerija.

Mūsų senėviai apsiginti nuo priešų statydavosi piliis. Tai buvo tikros tvirtovės, į kurias subyrėdavo svetimųjų pastangos užgrobti mūsų krašto plotus. Tačiau lietuviams, nors ir pilyse, nevisuomet pavykdavo prieš užpuolikus atsilaikyti. Ne vieną sykį lietuviams nuo priešų tekdavo trauktis. Priešai, įsibrovę į mūsų kraštą, stengdavosi jame įsitvirtinti ir taip pat statydavosi piliis. Lietuviai įvairiais būdais stengdavosi priešus, iš savo žemės iškapatyti, bet piys kardo ir buožės nebijodavo. Joms grauti reikėdavo stipresnių priemonių. Toji stipriji priemonė buvo lietuviams artilerija.

Toji senųjų lietuvių artilerija buvo tokia pat, kaip ir kitų tautų. Nežinodami parako, tada niekas neturėjo spratimo apie patrankas ir svaidomąsias mašinas. Taranas buvo ne kas daugiau, kaip sunkus rąstas, smailiu, geležimi apkaustytu galu, gulsčiai pakabintas ant ožių. Privertę taraną prie pilies, kariai rąstą įsiūbuodavo ir pradėdavo juo laužyti duris ar sienas svaidomosiomis mašinomis buvo laidomi į priešų akmenys. Šios rūšies artilerija buvo naudojama dar ir tada, kai atsirado paraku užtaisomji būklai. Jie visiškai išėjo iš apyvartos XV amžiaus pradžioje.

Kada mūsų senėviai pradėjo vartoti paraką, tiksliai nežinoma. Bet antroje XV amžiaus pusėje jie jau naudojo patrankomis, pūdinėdami kryžiuočių piliis. Teigiama, kad pirmasis įsigijo kelis pakūklus kunigaikštis Kęstutis. Be abejo, mūsų senėviai naujuosius ginklus išmoko vartoti iš savo priešų. Pirmosios ginklų liejyklos Lietuvoje buvo įsteigtos XV amžiaus pradžioje. Senosios mūsų artilerijos pavyzdžiai (patrankų) nemažai yra Vytauto Muziejuje Kaune, bat tarano muziejuje nėra.

Gen. Samsonovo tragedija.

Lygiai prieš 25 metus vokiečių kariuomenė, vadovaujama feldmaršo Hindenburgo ties Tōnnenbegu, kur Vytautas Didysis smarkiai sumušė rusų armiją, vadovaujamą garsaus generolo Samsonovo ir kitų. Gen. Samsonovas, negalėdamas pakelti tos gėdos, 1614 m. rugpjūčio 29 d. atsiskyręs nuo jį lydėjusio karininkų būrelio miške netoli Vilenbergo nusišovė. Jo lauvoną rado miško darbininkai ir kadangi jis buvo numetęs generolo uniformą ir nuplėšęs laipsnius, tai jo nepažino ir paladojo, kaip nežinomą rusų kareivį. Jį lydėjusieji karininkai laimingai pasiekė Rusiją ir iš jų gen. Samsonovo žmōna sužinojo apie tragiską vyro mirtį. 1515 m. jį gavo leidimą nuvykti į Vokietiją ir ten karo ministerijos padedama pradėjo ieškoti savo vyro kapo. Sunkus tai buvo darbas, bet pagaliau

iš savo ir vaikų medaliūno pažino savo vyrą, jį parvežė Rusijon iš paladojo. Toje vietoje, kur buvo palaidotas gen. Samsonovas, šiandien stovi didieji paminklinis akmuo.

Ki

Kiek Didžiajame kare žuvo karių.

Sunkus vos 25 metams nuo Didžiojo karo pradžios pasaulis vėl stovi naujo pasaulinio karo akivaizdoje, nes tarptautinis įtempimas yra pasiekęs aukščiausią laipsnį. Ta proga paduodame sau sus statistik. s duomenis, kiek bausis karo dievaties pareikalauja aukų. Didžiajame kare iš abiejų kariuonėčių šalių žuvo iš viso 9 milijonai 200 tūkstančių karių. Atskiromis valstybėmis žuvo: vokiečių 2.036.000, rusų — 2.250.000 prancūzų — 1.900.000, austrų — 1.200.000, anglų — 800.000, italų — 450.000, serbų —

Untulis.

Kaip buvo deginamos raganos Lietuvoje?

Popiezius Grigalius XV — 1623 metais išieido dekretą del raganų ir žavėtojų. „Pagal gausumą mūsų apas talikos galybės; šiuo raštu įsakome ir liepiame, kad suksekę žmogų, tikėjimo išsiskaidėjusi, su velniu sandarą padariusi, per būrtus ir žavėjimus vieną ar keletą žmonių numeriusių, tuojau paduoti teisdarimams, kurie jį pagal kaltybės didumą turi bausti... Šį raštą Zemaičių vyskupas Jurgis Tiškevičius perskaitė susirinkusiems kunigams ir pridėjo: „Žavėtojai, būrtininkai ir visi sutartisi su velniais darantijai turės būti kankinti ir iš žmonių draugijos išnaukinti“.

Po tokio vyskupo paraginimo, Lietuvoj tuojau pradėjo rūkti laužai, o ant jų spirgėjo „raganos ir žavėtojos“. Raگانų teismo ir tardymo procedura vaizdžiai aprašo vysk. Valančius savo knygelėje —

„Zemaičių Vyskupystė“. „Žavėtojai savo kaltę išpažinusi, teisėjai tuojau sudegintu laikė.“

O kad gynėsi ir sakėsi nesusmanus žavėti, teisėjai surišdind rankas metė į vaudeinį ir veizėjo: jai veikiai skendo laikė jį nekaltu, bet jei įtartas mokėjo plaukti, bent kiepluduro, teisėjai jį laikė kaltu“. Vadinasi, įtartajam išsigelbėjimo visvien nebuvo. Jei surištās nenuskendo, tai buvo pripažintās kaltu ir sudegintas.

Vyrus labai retai įtardavo raganavime. O ir įtarti dažnai rasedavo būdą pasiteisinti ir išvengti žiaurios bausmės. Bet moterims labai dažnai tekdavo nukentėti nuo stropių teisėjų sprendimų. 1596 m. Ukmergėje buvo sudeginiā raganavimu įtarta tarnaitė Liūcija Jūrienė (ar Jūraitė). Ją apskundė jos šeimninke Sadvokakis.

Jis tvirtino ir po priesaika parodė, kad Liūcija jį apzavėjusi, padėdama gryčioje ant krosnies žavus. Po to jis pradėjęs sirgti ir nustojęs sveikatos, o jo namai nuo tų žavų sudegė. Be to, jį mėginusi dar ir jo bėrnā Stasj apzavėti, prikaišiodama žavų į gričios sienotarpūs ir skylės. Kadangi kaltinamoji tarnaitė kalta neprisipažino, tai teisėjai nutarė atiduoti ją būdeliui kankinti.

Po to Liūcija jau prisipažino (kur čia neprisipažins, jai pradėjęs laužyti kaulus ir tam pyti gyslas) ir pasisakė visą tai dariusi, bet pati žavų gaminti nemokanti; juos gavusi iš Mekutos Lukšienės. Lukšienė taip pat buvo suimta bet ji iš kalėjimo pabėgo. O Liūcija, kaip „geruoju prisipažinusi“ teismas pasmerkė mirti. Šis įvykis užrašytas Vilniaus Komisijos aktu XXXVII tome.

1612 m. Ukmergėje buvo svarstomas dvarininko Vileigos skundas prieš dvarinką Žagelį, kurio baudžiauninkas Petravičius apzavėjo Vileikos kaimenę, Rustybę ant pono turėdamas sužavėjo Pu-

pelenų dvare 1611 m. balandžio ir gegužės mėn. galvijus, iš ko padvėsė 5 karvės ir 1 jautis... Kailius nulupus, gyvulių širdyse atrado bausius žavus varles' driežus, žalčius su lupomis ir nosimis, o širdys tų gyvulių įžeistos. Visą tą parodė teisėjui Vasilevičiui ir bajorams. O pirmo topageji nuo to baudžiauninko žavėjimo buvo išdvėsė 1611 m. kovo mėn. įvairių laikų jaučių ir karvių.

Vadinasi, teisiāmojo kaltumas buvo įrodytas. Nōs bajorai padvėsusių gyvuliū širdyse radė „žalčius su lupomis ir nosimis. Todėl teismas nusprendė: idant žmonių nelabumas būtų sutremptas, idant slaptais žavėjimais nuostolių žmonių turtams, sveikatos nedarytų, kaltinamajį Petravičių, prisiekus Vileikai su šeimyna, mes teismas nutarėm išduoti kankinimui, o jai iškankinti, tai nužudyti, o po to ugnim sudeginti įsakom; o jei neiškankins (neišspaus prisipažinimo — aut.) p. Vileika turės baudžiauninkui atlygtinti (sumokėti) dvi kapas — apie 30 litų — aut..

Savo sprendimą teismas parėmė tuo, kad Anykščiūose sudeginti pasmerkta raganas pasakiusi, jog girdėjusi, kaip Petravičiaus ponia liepusi jam paliauti piktą žmonėms daryti. Tai ir visi įrodymai.

1615 m. geg. mėn. Braslavo pavieto. Magūnų kaime buvo sudeginti trys to paties kaimo gyventojai: Zofija Jurgelienė, jos sūnus Gasiulis ir kumetis Daradundėnas. Jie buvo apskūsti, kad patys gamina žavus ir jais nuodija apyiinkės kaimiečių ir bajorų gyvulius.

Įtarusius tarde Braslavo pavieto teisėjas Kristupas Neeckowsky tr „daugybė garingųjų bajorų“. Kaltinamieji laiveliais buvo nuvezti į ežerą ir surištomis rankomis išmesti į vaudeinį. Bet kadangi iš trijų net tris karvės greitai neskeno“, tai visi buvo pripažinti kaltais ir padosinti į kalėjimą. Kalėjime Zofija Jurgelienė prisipažino žavus gaminusi ir jais gyvulius žavėjusi. Be to, jį ir savo sūnų Gasiulį apskundė, kad jis jai gelbėjas žavėti. Bet nei Gasiulis, nei Tumelis

Daradundėnas kaltais neprisižino: Teisėjas visus tris pasmerkė mirti ir įsakė gyvus sudeginti, kas ir buvo įvykdyta. Teisiāmuosius tardant, pasikajo, kad iš Tumelio giminė per 30 asmenų būtų sudeginti už žavėjimus. Todėl Tumelio žmona su vaikais buvo išvaryta iš namų į Druskės pavietą. Šio teismo sprendįrašytas Braslavo Žemės Teismo 1615 m. aktu knygoje ir yra Centrliniame Vilniaus Archyve.

STEIGS RADIO APARATŲ FABRIKĄ.

Kaunas. — Rugsėjo 19 d. Saukiāmas olandų „Phillips“ radijo atstovybė — bendrovės susirinkimas, kurs patvirtinsiąs savo valdybos nutarimą steigti Lietuvoje pirmąjį radijo aparatų fabriką. Be to teko patirti, kad Pramonės ir prekybos departamentas yra gavęs prašymų leisti įsteigti faneros fabriką.

Is Lietuvos

NAUJA RADIO STOTIS.

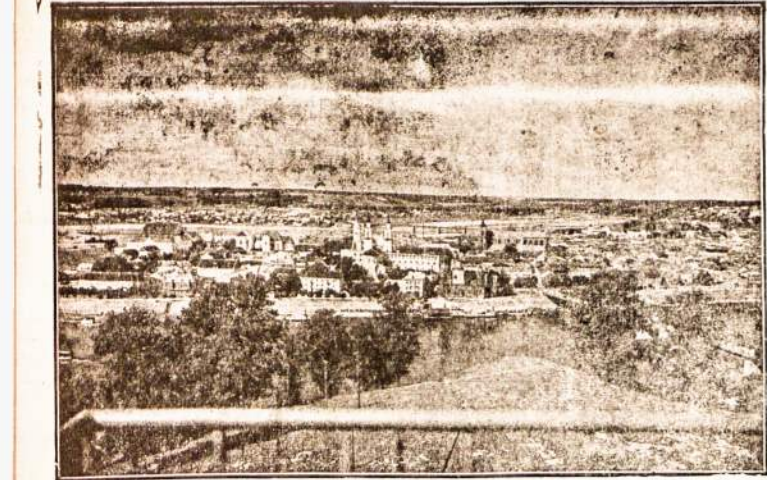
K a u n a s. — Už mėnesio baigtį naujiesi radijo stoties rūmai prie Žemaičių prasto 18,5 km. už Kauno ir pradėtas statyti 240 metrų aukštas bokštas-antena. Naujoji radijo stotis bus 120 vatos galingumo ir prilygs seniaš Europos radijo stotis. Naujoji stotis turės 2 vienetų bangų (480) ir 2 trumpanių bangų (16, 19, 25, 31, 50 m) siūstuvus. Radijo rūmai kaštuos 510.000 Lt. Naujoji stotis veiks kovo mėnesį.

ŽYVRAS BRANGUS KAIP KVIEČIAI.

S a k i a i. — Šią vasarą Lietuvos žyvro rinkose buvo gyva namų prekyba. Tarp kitų trobėsių lietuvių pastatytas pleišinė trobė, kuris kaštuos apie 115.000 Lt. Del dideliu statybos laiku pabrango žyvas, nes arčiau Sakų jūra nėra. Visą šalį užlėgę Sakiams žyvro rinka pastatė gelžkelio iš Gelgauskio ir todėl žyvro kaina išaugino su kviečių duona.

STATYS MEDVILNĖS FABRIKĄ.

K a u n a s. — Neseniai įsteigta Lietuvos „Medvilnės ir šilkinė Bendrovė“ gavo leidybą steigti 75 staktų fabriką. Darbuose buvo manoma steigti Marijampolėje, bet dabar žymi gamintojai dalis nori fabriką statyti Sventosioje.

Kaunė miesto vaizdas.

SUSISIEKIMAS LĒKTUVAIS.

K a u n a s. — Iš Kauno į Palangą per visą vasarą skraidė kasdien po vieną lėktuvą, o šventadieniais ir po du. Kadangi nespėjo pervežti norinčiuosius naudotis oro susisiekimu, tai bus perkamas dar vienas lėktuvas. Žiemos metu susisiekimo lėktuvai bus naudojami paštui vežtioti.

ŠVENTOSIOS UOSTAS LIKS PRAMONĖS CENTRU.

K a u n a s. — Tautos ūkio Taryba svarsto, kokioj vietoj Lietuvoje kokie fabrikai bei įmonės tikyt statyti. Pirmoj eilėj į planą įtraukiama Sventosio, kuri yra būtina reikalinė gamtinių žuvių apdirbimo fabriko, geros plytinės, baldų dirbtuvės ir t. t. Sventosios pramonės rajonas numatomas toliau išsivystyti.

APDĖS MOKESČIAIS NEVEDUSIUSI.

K a u n a s. Lietuvoje yra rengiamas gausioms šeimoms šelpti įstatymo projektas ir fondo statymas. Gausingoms šeimoms šelpti fondo lėšos susidės iš mokesčių, kurie bus sužadedami nevedusiems, bevaikėms šeimoms ir pirmajam vaikui iš pirmo sūskaiton.

ANTRU KARTU PRAŽYDO VYŠNIOS.

M a r i j a m p o l ė. — Besi darant nepaprastai gražiam dienomis gauta 100 litų iš šilam orui. Marijampolėje pra

Lietuvos žiemos vaizdas.

dėjo žydėti vyšnios. žmonės spėja, kad bus ilgas šiltas ruduo ir šalta žiema. Vyšnių sodai pasipuosė baltomis medelių kepurėmis. Dėl ilgų sausrų Džūkio išdžiūvo suliniai, balos, kudros ir upeliai.

DIDELIS ENTUZIAZMAS UŽ LIETUVOS PAJŪRĮ.

K a u n a s. — Norintieji, bet negalintieji dalyvauti Šventosios geležinkelio tiesimo Darbo Taltykoje, sumanė savo lėšomis tai idėjai prisidėti ir kaikurie pradėjo siūsti pinigus sumanytam specialiam Darbo Taltykos Fondui. Šiomis dienomis Lietuvos ministro Vašingtone

pulk. Žadeikio, kurs palydinėjame rašte rašo: „Dėl su- prantamos priežasties negalėdamas į Darbo Taltyką atvykti, siunčiu nors 100 Lt Taltykos reikalams. Belikę mums siauruti Lietuvos pajūris turėtų virsti gražiausiu Baltijos jūros pakraščiu, sujungtas su visu kraštu moderniais keliais, jei lietuviai tikrai vertina pajūrį.“

Os „trusts“ — eis • ininigo.

Com a guerra, assanham-se os especuladores. Foi assim em 14 e seria assim agora, se o governo não acudir-se em tempo, tomando medidas energicas para evitar a exploração. Cumpre, porém, notar, que não são os pobres peduenos vendeiros os que há realidade açambarcame especulam. Faltam-lhes para isso recursos financeiros, prestigio social que lhes valha como bill de indomidade, os meios materiais, em suma, de furtar o povo. Os derigiosos de verdade, a quēles, sobre os duais se deve exercer com maior atenção a vigilancia oficial, são os „trusts“, os famosos „intermediarios entre o produtor e o consumidor“ outro dia denunciados pelo ministro da Agricultura. Ha por ai uma infinidade de les — „trust“, das carnes, „trust“ das farinhas, „trust“ do sal, etc. E quasi todas, senão todas, estrangeiros!

N. Levickas.
Vilniui.

Gal būt, kaip tik šiandien, kada tiek džiaugsmo ir mūsų širdis sauėmis atplaukia. Tu sunkią ašarą nuo veido brauksi, kaip tėvas žilaplaukis.

Ir Tu ten vienišas, ir Tu ten vargšas, ir Tu ten juodą amžių iskontėjai, ir nežinai, ar Tu ilgai dar verksi, kaip laisvė gimę vėjas.

Šiandien mes džiūgaujam. Tikėk, Vilniau! Ir Tu, kaip mes, regėsi saulės špūsnį, Juk ne veltui nuskamba žodžiai kilūs ir skriaudai kerštas žybs.

Nuo Baltijos lig Tavo didžių sienų, lig Tavo prislėgtai skaudžios krūtinės Supranta Tavo liūdesį kiekvienas: Tu grįši vėl tėvynei.

Ties kryžkeliais pilkais, prie tų smūtkelių, Kur nuslenka akiračiai svajingai, Ten alpsų žvilgsniai ir veidai išbalę ir Tavo bokštus sminga.

Tu nelūdk! Ir Tau ir mums šiandieną Trispalvės vėliavos štai saulę plevėsuoja... Įsiklausyk. Girdi, kaip skamba pilnas, Ir žygy dunda kojos? ...

— A commissão de limites iniciou a demarcação da fronteira germano soviética.

— O commandante da base de Gibraltar visitou o acampamento das tropas hespanholas.

— O governo ea Suecía decidiu construir dois grandes ourçcados.

— Todas as estações de radio da Hespanha transmitiram o discurso do sr. Declader.

— Reunido em Paris, o novo governo polonez, xefiado pelo general Sikorek, resolveu conceder uma amnistia ampla aos presos políticos, abrindo as portas para a união poloneza.

J. V. Narbutas. SENASIS VILNIUS.

Vilniaus praeitj supa migla. Vilnius buvo daug kartų užimtas, sudegintas, sugriautas, ir to, be abejo, vėl buvo atstatomas, jau bet su žymiais pokitiminiais, taikantis prie naujų sąlygų, įnešant naują dvasia. Keitėsi Vilniaus vadinimai ir tai atsispėdė ne tik jo stilių, bet ir j kelių kryžių kryptj. Vienai keliai praeio apmirti, kiti išaugo, dariniai prikelti iš miego seną Gedimino Vilnių, reikia pa- raityti didelę dokumentų ir pagimų atranką, kad nepatektume šališku susavimui ir „pa- klausym“ įtakon. Yra daug patvirtinti: vieni faktą rusas vokiecis vienpus, tenkas kly- ka, o lietuvys, de rbejo vėl- tovis dal. Naudojansi įva- lniais saltiniai ir stengiausi- ti objektyvus, nes šie lai-

kai reikalauja teisingo įver- tinimo ir iškraipytų faktų per- kainojimo.

PERSIKĖLIMAS PER NERĮ.

Vilniaus praeitj labai sun- ku išsifruoti iš rašytų doku- mentų. Topologija jaunžiausia antropogeografijos šaka, rem- tis vietos analize, duoda daugiau medžiagos susidary- ti tikrą praeitis vaizdą. To- pologija mums rodo, kad Vil- niaus pradžios reikia ieškoti- brastoj per Nerį. Vilnelė senovėj netekėjo Nerį, kaip dabar, tarp Pilies ir Trakų Kryžių kalno. Tie du kalnai tada dar jungėsi giliu slėniu, paskiau, kasant Pi- lies kalną, tas slėnis buvo pa- gilintas ir iškastas griovys, skyriaš Pilies kalną nuo Tri-

jų Kryžių. Vilnelė iš Bernar- dinų sodo suko į vakarus, prie dabartinės katedros, su- sijungus su Kačerga, į Nerį turėjo įtaką netoli dabartinio Žaliojo tilto. Ten buvo pri- nešta įvairių nogražų ir ten buvo padaryta brasta — leng- viausias persikėlimas per Ne- rį. Apie šią brastą ir pradėjo steigti Vilnius.

TRUMPIAUSIAS KELIAS NUO DNEPRO Į

Brasta per Nerį yra labai svarbi priežastis įsikūrimo Vilniaus miesto, bet taip pat svarbią reikšmę turėjo ir ki- tos topologinės sąlygos ku- rios padarė Vilnių Lietuvos sostine. Neris per Berezina ir Svis- ločą jungia Dniepro upyną su Baltijos jūra. Sauskeliai yra susiję su upėm ir tėjasiš Mi- nsko, Krėvės, Ašmenos ir Medicinų kryptimi prisiarti- na prie Neries, paskui vėl

nutolsta į Trakų ir Žiežmarių pusę. Jeigu paimsim į rankas žemėlapi ir sujungsim trumpiausiu keliu Minską su Kau- nu, pamatysim, kad gautoji linija perkerta taip vadina- mą Vilniaus topologinę vini. Topologinėmis vinimis vadi- name vietas, kur upės stai- giai pakreipia savo kryptį. Kaip tik ties Vilniu Neris keičia kryptį, darydama V raidės formą, iš pietų pusės suka savo vagą į šiaurės va- karus.

Sauskeliu arterija taip pat pasiekia Nerį prie Vilniaus. Tas nutėmė, kad Vilnius tapo svarbiu prekybos centru, nes prekės atgabentos į Vilnių galima buvo vežti Nerim į Baltiją, o iš Vilniaus — saus- keliais į Dniepro upyną. Sutapimas vandens kelius su sauskelių tinklu ir susikon- centravimas vienoj vietoj davė impulsą steigti čia sodyba ir pakelti tą sodybą į valstybes

sostinę.

ŽEIMENOS LINIJA.

Savaime aišku, kad leng- vas persikėlimas per Nerį brasta turėjo reikšmę preky- binių sankykių užmezgime tarp kairiojo ir dešiniojo Ne- ries kranto gyventojų. Leng- vas persikėlimas į kairįjį Ne- ries krantą topologinės vi- nies plote jungė ekonominiai Vilniaus sodybą ir kairiojo Neries kranto prekybos ke- lius su dabartinius L. Lietuvos plotais. Į šiaurę lyg agreečiai Neries tėjasi vandens kelias iš Po- locko iki Sventosios. Galima plaukti nuo Dauguvos Dysna į šiaurę, į ežerų ir pelkių plotą, paskiau į Ukmergę ir Kauną. Tuo keliu galima bu- vo pasiekti iš Kauno Poloc- kas. Dar Jogailos ir Vytauto laikais tuo keliu buvo susi- siekiama. Jogaila atidavė Tau- ragų miestelį Vilniaus vys

kupijai (1387) m., o jis turėjo didesnes pajamas iš miltų minėtų vandens kelių. Ežerų plotas tarp Vydzų ir Tauragnų buvo turtingas žuvimis, žvėrimis ir miško produktais ir ekonominiai orientavosi į Dauguvos ir Po- locko pusę arba — Nemuno ir Kauno. Žeimena, tekėdama nuo tu plotų į pietus iki Neries ir Vilniaus topologinės vinies, jungė Dniepro ir Baltijos vandeni tinklus, kuriais cir- kuliuvo įvairios prekės. Be abejo, prekyba plėtėsi ir didėjo ramiais laikais ir silpnėdavo karų ir neramumų laikais. Bet reikia atminti kad pirklys rizikuoja visada, kada jaučia pelną. Prekyba didžiuoju keliu nuo Dniepro iki Nemuno žiočių, kaip rodo archeologinės iš- kasenos, rodo niekadus nenu- todavo.

VIETOS LIETUVIU GYVENIMAS. Kuriuo tikslu?

S. Pauly leidžiamas p. K. Ueckaus laikraštukas „Aidas“ jau kelintas kartas rašo įvairius šmeižtus ir melą, nukreipia prieš mūsų laikraštį „Lietuvį“. Mat, paskutiniu metu „Aidas“ visai susmuko ir negalėdamas išlaikyti konkurencijos, imasi žemiausių priemonių, kad pakenkus mūsų laikraščiu. Neseniai tas laikraštukas paskelbė iš piršto išlaužtą melą, kad prieš „Lietuvį“ kas tai užvedęs bylą, kad jis atiduotas telmui ir kad turėsiąs greitai užsidaryti. Toliau vėl paskelbė, kad „Lietuvį“ sunaudojęs 100 kontų, kurie buvo skirti mokyklos statybai. Tai vis eiliniai, labai žemi ir negražūs „Aido“ šmeižtai. Prieš „Lietuvį“ niekur jokios bylos nebuvo ir nėra. Taip pat „Lietuvis“ nei vieno šimto reišių nesunaudojo svetimų pinigų „Lietuvis“ laikosi tik jo skaitytojų ir bičiulių dėka, kurie jį kiek galėdami palaiko. „Lietuvis“ negauna nei šimto reišių pašalpos iš Lietuvos, kaip visą laiką skelbia „Aidas“. Pašalpomis plačiai naudojami „Aido“ sąjungininkė „Sviesa“ ir patsai „Aidas“. Tas laikraštukas, užuot rašęs šmeižtus apie kitus turėję daugiau atsivėlgęji save ir savo padėję.

Brazilijos lietuvių kolonija didelė. Čia pakanka vietos kelims lietuviškiems laikraščiams. Dirva labai plati ir reikia tikrai daugiau dirbti, daugiau sugėbeti, o ne šmeižtais, kerštu ir žemom priemonėm kovoti su savo konkurentais. „Lietuvis“ nepavydi

IR VĖL BRANGSTA MAISTO ERODUKTAL.

Nežiūrint į tai, kad atatinamos valdžios įstaigos imasi griežtų priemonių prieš visokių spekuliantus, įvairūs maisto produktai ir toliau brangsta. Daugelis nusiskundžia, kad namų savininkai

„Aidui“ nei jo skaitytojų, nei jo prenumeratorių, nes žino, kad Brazilijoje visiems vietos užtenka. Tačiau „Aido“ nuo latiniai šmeižtai jau visiems iki gyvo kaulo įgriso. Jei „Aidas“ mano, kad jis šmeižtais ir žemomis priemonėmis nukonkuruos „Lietuvį“, tai jis labai klysta. Tokiomis priemonėmis tas laikraštukas tik greičiau pabaigs savo paties gyvenimo dienas.

Nenorėdami eiti į ginčus ir polemiką su „Aido“ žmonėmis, pas kuriuos nėra nė lašo doros ir lietuviškos kultūros, norime tik viešai skaitančiai visuomenei pareikšti, kad kiekvienam, kuris įrodys, kad „Lietuvis“ naudojasi pašalpomis iš Lietuvos, kad jis yra sunaudojęs nors 100 reišių mokykloms ar kuriam kitam tikslui, skirtų pinigų, nors ir neturėdamas lėšų, išmokėsime 100 milreisių premiją. Taigi, „Aidui“ yra gera proga uždirbti.

Ateityje esame nusistatę su šiuo bulvariniu laikraštuku jokių ginčų spaudoje nekelti, nes ginčytis su „Aido“ žmonėmis mums yra per žema ir negarbinga.

Brazilijos lietuvių visuomenė taip pat jau gerai žino, kad šmeižtas, melas, ir kiti negarbingi darbai yra „Aido“ žmonių kasdieninė duona. O tokių žmonių, kurie negarbingu būdu pelnosi duoną visur yra. Nieko stebėtino, kad tokių vienas kitas yra ir mūsų kolonijos tarpe. Palikime juos ramybėje. Tegn pats likimas juos nubaudžia.

Kaikur pradeda kelti butų nuomos kainas; kadaigi darbininkų atlyginimas nekyla tai savaime gyvenimo sąlygos sunkėja.

Darbininkas.

* * *

Lietuvos jaunuoliai tautiškais rūbais

LAUKŲ DARBAMS REIKALINGI DARBININKAI.

Campinas. Šio miesto apylinkėse šiais metais jaučiamas laukų darbininkų. Campinas artimesnių ir tolimesnių apylinkių kolonistai ir ūkininkai nusiskundžia, kad šimet, prasidėjus laukų darbams, stoka darbininkų. Kolonistai darbininkam moka iki 8 milreisių į dieną su visu užlaikymu ir tai dar ne visi gali gauti reikalingų darbininkų.

L. Palubinskas.

INTERIORE GYVENANTIEMS LIETUVIAMS ŽINOTINA.

Visi provincijoje /interiore/ gyvenantieji lietuviai, nuo 18 iki 60 metų amžiaus, einant įstatymais, privalo registruotis artimiausioje poltijos ligacijoje. Kadangi už registraciją daugelyje vietų brangiai imama, o provincijoje gyvenantis svetimšalis, jei jis vėliau nori apsigyventi mieste, privalo išnaujo daryti registraciją ir išsiimti svetimšalio pasą /carteira de identidade/, tai daugelis interiore gyvenančių lietuvių atvažiuoja į S. Paulo ir čia iš karto pasidaro registracijos dokumentus bei išsiima svetimšalio pasą, su kuriuo paskui galima apsigyventi kiekvienoje Brazilijos teritorijos vietoje, tiek mieste, tiek provincijoje. Kad nereikėtų du kartus daryti išlaidų, tai patartina visiems provincijoje, ypač arčiau S. Paulo, gyvenantiems lietuviams nesiregistruoti vietoje, bet iš karto S. Paulo mieste pasidaryti visus dokumentus ir išsiimti pasą. Kad tuo reikalu nereikėtų iš provincijos kelis kartus važinėti į S. Paulo ir gaišti laiką bei daryti bereikalingas išlaidas, „Lietuvio“ redakcija paruosia provincijoje gyvenantiems lietuviams dokumentus prisijuniant juos paštu. Tokiu būdu, interesantui į S. Paulo reikia atvažiuoti tik kartą vieną kartą nutraukti pirštų nuospaudas „lišas“ ir fotografijas. Norint pasidaryti S. Paulo mieste registracijos dokumentus ir svetimšalio pasą (carteira de identidade) reikia atsiųsti paštu 75\$000 visoms

išlaidoms ir seną Lietuvos užsienio pasą. Pinigus ir pasą reikia siųsti tokiu adresu: „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL 1764, pridėdant aiškų savo adresą, vardą ir pavardę. Platesnių tuo reikalu paaiškinimų „Lietuvio“ redakcija duoda raštu, prisijuniant atsakymui pašto ženklą už 400 reišių.

Pinigai būtina reikėti siųsti tik įvertintame laiške (valor declarado), o pasas registruotame laiške.

MUS PRAŠO PASKELBTI,

kad „Lietuvyje“ tilposi Motiejus Razbicko korespondencija buvo įdėta be p. kap J. Čiuvinsko autorizacijos. Korespondencijoje paskelbti faktai, kiek mums teko patirti, yra tikri.

LANKĖSI Š. PAULO MIESTE

Šiomis dienomis lankėsi S. Pauly mūsų laikraščio bendradarbis, poetas Kostas Činčikas. Jis pažadėjo ir toliau „Lietuviai“ parašyti eilėraščių, novelių bei straipsnių.

Taip pat buvo atvykęs į S. Paulo iš Frigorifico Anglo „Lietuvio“ skaitytojas Antanas Rauličkis su sūnum Jozu. A. Rauličkis atnaujinio laikraščio prenumeračą 1950 metams. Abiem Rauličkiams „Lietuvio“ redakcija paruošė dokumentus svetimšalio paso išdavimui. Be p. Rauličko dar lankėsi S. Pauly „Lietuvio“ skaitytojai K. ir J. Sakauskai, kuriems redakcija taip pat paruošė dokumentus. P. p. Rauličkiai ir Sakauskai „Lietuvio“ redakcijos patarnavimu buvo patenkinti ir dėkingi.

PABRANGO LAIKRAŠČIAL.

Dėl pakilusios popieriaus kainos ir kitų svarbių priežasčių S. Paulo rytiniai laikraščiai pabrango dar 100 reišių. Dabar visi rytiniai dienraščiai parduodami po 400 o sekmadienių laidos po 500 reišių.

Dėl popieriaus brangumo ir kitų žymiai padidėjusių išlaidų ir „Lietuvio“ redakcija priversta atskiro numerio kainą padidinti 100 reišių. Nuo spalį 15 dienos „Lietuvio“ atskiro numerio kaina antradienio laidos bus 300 ir penktadienio laidos 400 reišių. Prenumerato kaina palieka ta pati, tai yra 12 ir 15 milreisių metams.

Skaityk „Lietuvį“ ir žinosi viską kas dedasi pa-sauly.

SPORTAS

VARŽYBOS SEKMADIENIUI.

Visiems gerai žinoma, bet bet dar priminsiu, kad sekmadienį turime išaiškinti utbolo ir krepšinio finalistus. Taigi, sekmadienį 8 val. Vila Bela lithuaniečių krepšinio aikštėje, susirenka Vila Belos Moko ir Bom Retiro krepšinio komandos. Į futbolą aikštė (Mokoje) privalo atvykti Moka B, Parque A ir Bom Retiro A futbolo komandos, rugtynės prasidės 14 val.

Teisėjai prešomi pasirūpinti aikštinių sutvarkymu, kamooliais daboti laiką.

J. U-s.

P. S. Ką tik prieš išleidžiant laikraštį, gauta žinia, kad Lietuvos futbolo ir krepšinio varžybos dėl susidėjusių aplinkybių, sekmadienį įvykti negalės. Futbolo žaidynės įvyks 22 d. krešinio spalį 29 d. ankščiau numatytu laiku ir minėtose aikštėse.

SMARKIAI NUGALEJO.

Bom Retiro stalo tenisas gražiai išbujojo, jau net stipresnio varžovo sunku rasti, dažnuose susitikimuose vis laimėtojais išeiname. Šią savaitę buvome susitikę su F. C. Braz. Fiação, nors svečiai jautėsi stipriai, bet mūsų šiek tiek nepaigynamai buvo pranašesni, laimėjome: 200 x 146, 150 x 149, 100 x 72.

A. Cir.

LITHUANIJOS ŠACHMATININKAI LAIMĖJO.

Antradienį, spalį 10 d. Lithuaniečiai turėjo pakartotinai šachmatų rungtynes su „Rodia“. Kaip žinome, pirmą kartą buvo sužeista lygiomis. Šioms antrosioms rungtynėms su Estudantes, varžytai del Taurių. Pirmoji pralose 3 : 1, antroji įveiktė 2 x 1 tuo laimėdama taurę.

Infantil turėjo rungtynes su Atlantico, kurių pasekos jau naujų lithuaniečių naudai — 1 x 1 ir 1 x 0.

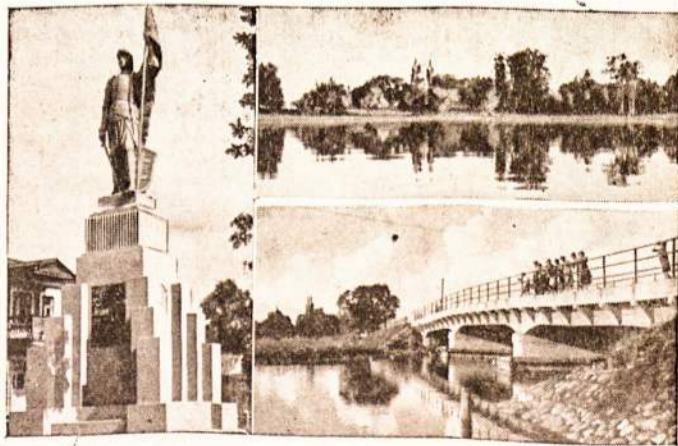
Ed.

ŠOFERIŲ MOKYKLA IR DESPASANTAS

Išrūpina leidimą automobiliams, taip pat įvairius leidimus iš miesto ir municipalinių įstaigų, raso įvairius prašymus, išrūpina dokumentus so fotams ir konduktoriams, daro pasų ir dokumentų vertimus, išgauna pasamus visas ir natu-raizacijos dokumentus. SVEITMSALIULEGALIZACIJA ir t. t. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus.
J. GRAGNANO & IRMŪS
Soferių mokykla:
Rua Lib. Badaró, 314
Sobolejo-sala 6 tel. 2-6974
Av. Rangel Pestana, 1010.

— Apas o encerramento dds konveçsações lituano-sovietika, o sr. Molotov ofereceu um banquete em honra aos hospedes lituanos, oele participapneo Stalina e o marechal Voroxilov.
— Peçiram demissão os funcionários do Ministerio do Exterior do Japão.
Ties „LIETUVI“ SKAITYTOJAS VISKĄ ŽINOSI.

Lietuvos vaizdai.

LIEUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasy vertimas tik 9\$800
PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 3) Tel. 2-0226 S. Paulo.

PIJAUS RUTKAUSKO
VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Perka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punctualiai ir
negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų mode-
LIETUVIAMS NUOLAIDA.

Siuvama iš įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pa-
siuvame ir išsimokėjimui labai lengvomis są-
lygomis. UŽEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Dr. Paulo Licciardi

Santa Casa Gydytojas-Operatorius

GLAUKOMOS, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNĖSINIŲ PER-
MĖNĖSINIŲ, HEMORAGIJOS, SIFILIO ir venerinių ligų gy-
dytis. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir
GONOREJA gydoma pagal naujausius medicinos pro-
f. Egzema, kojų prakaitavimas, cukraus liga. Ben-
gnydymas anemijos, liesumo, negalavimų, lytiško silp-
numo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultoriai ir gyvenamoji vieta RUA SILVA PINTO, 444
atnaujinta nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 ligi 20 valandos
vak. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTI NAMUS BET
KURIOJE VALANDA DIENA IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas Sào Paulo fakulteto)

Užsiima ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės
pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai
ir kitu juridiniai reikalai.

Kabinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5.1

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v.

KALBA LIETUVIŠKAI.

TAUTIEČIAI

Savo pačių naudai kreipkitės į
„Lietuvio“ redakciją šiais reikalais:

1. Norėdami užsiregistruoti ir išsi-
gauti svetimsalio pasą (carteira de
identidade para estrangeiro).
Prieš išsiųdami visi dokumentai tiksliai, greitai, sąži-
mingai ir daug pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS
PILNAI.

2. Norėdami išgauti liudijimą (Cer-
tificado de desembarque) iš Santos ar
Rio de Janeiro uosto policijos ir imi-
gracijos istaigų.

3. Norėdami liudijimų greitai, be vargo, važinėjimų į San-
tą bei didelį išlaidų. Prisiunčiame dokumentą paštu ir
sąži-
mingai nemokamai visas informacijas laiškuais
išsiųstoms gyventiems lietuviams. Atsakymui reikia pridė-
ti ženkli už 400 reisių.

4. Norėdami turėti tikslų paso ar do-
kumento vertimą.

5. Norėdami pasus ir įvairius dokumentus vertimui. Pasų
dokumentų vertimai atliekami greitai, tvarkingai ir pi-
giau kaip kitur.

6. Norėdami gauti savo senojo paso,
Rio de Janeiro Lietuvos Konsulate, vertimą
siuvame ir paruošiamus vertimus legalizacijos ir kitoms
reikšmės pasų, kurie yra Lietuvos Konsulato archyve,
nuo 10 milreisių. Norėdami gauti Jūsų paso vertimą, tie-
siai kreipkitės į „Lietuvio“ redakciją.

7. Norėdami patys ir kitiems pasaky-
ti, kad kreipdamiesi visais reika-
lais „Lietuvio“ redakcija būsite pa-
patinti, sutaupysite laiką ir pini-
nius.

8. Norėdami tikslas ne pasipelninti, bet sąžiningai patarnauti
lietuviams. Už patarimus ir informacijas nei-
kokie atlyginimo ir nereikalaujame jokių pasizadėji-
mų. Beveik visada teiriatūs ir kitur.

Interesantus priimame:

9. Už darbo dienomis nuo 9 iki 7 val. vakaro. Sekma-
dieniais nuo 10 iki 12 val. Atrodieniais, trečiadieniais ir
ketvirtadieniais taip pat ir vakarais nuo 8 iki 10 val. vaka-
ro. Bandeirantes, 474 Bom Retiro. Adresas laiškuais:

DĖL SVETIMŠALIŲ REGISTRA-
CIJOS IR „KADERNETU“.

Einant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji
svetimsaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių
metų gruodžio 22 dienos privalo užsiregistruoti ir išsiimti
„carteira de identidade para estrangeiro modelo 19“.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasiskų
binkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsiimti „kadernetą“.
„Kaderneta“ su registracija, pasų vertimais ir visais
kitais reikalingais dokumentais kainuoja tik

70\$000.

Interesantui reikalinga tik išsiimti „atestado de re-
zidencia“ iš vietinės policijos delgacijos.
Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Krei-
pantis pas mus nesugaišite laiko ir sutaupysite pinigų.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudy-
mus (certidão da policia maritima) iš Santos
ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetų“, vertimų, prašymų
reikalais kreipkitės į

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes
474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agen-
cia Ralickas rua dos Gusmões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmdieniais nuo 10 iki 12 val. |
„Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 8 iki 10
val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS Jose Levkovits

Atlieka įvairius darbus foto-
grafijų srityje. Specialybė pa-
dininime, o taip pat su da-
žais.
Darbas greitas, sąžiningas
ir pigus. Vyksta į namus fo-
tografijų reikalais. Daro iš-
fotografijų naujas.

TRAUKIA DANTIS BE SKAUSMO UŽ
58000 Atidaryta dieną ir naktį.

ARTHUR SCHMIDT
Rua S. Caetano, 447 (sen
nr. 111). Tel. 4-5576 S. Paulo

Alfaiataria Estan

Stasio Šliktos Siuvykla „Estan“

RUA CONCEIÇÃO, 79-A [prie Luz stoties] Tel. 4-1940 'yra
žinoma visai lietuvių kolonijai. DIDELIS PUKIAUSIŲ
MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS. DARBAS GREITAS IR
SĄŽININGAS. Prie siuvyklos veikia moteriškų rūbų skyrius,
kur siūvami paltai ir kostiumai. Ši siuvykla atidarė
skyrį ant rua Dr. Almeida Lima, 19.

Lietuviška Spauštuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai Lietuviams nuolaida.
Atlieka visus spaus-
tuvės darbus. Užeikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 TEL. 4-8453

Seniausia lietuviška
siuvykla mūsų kolonijoje.
Medžiagas perka dide-
lėmis partijomis, todėl ir
kostiumai mūsų siuvyk-
loje pigiau, kaip kitur.
Taip pat turime gatavų
kostiumų ir kelnių vilno-
nės medžiagos po 388
pusvilnonės — 188000
brimo medžiagos kel-
nės nuo 68500.

ALFAIATARIA
KAUNAS

Didelis pasirinkimas gatavų darbinų rūbų.
Kaune diplomuoto siuvėjo JUOZO ŠLIKTOS
Siuvykla „KAUNAS“, Rua Duque de Caxias Nr. 40 S. Paulo
(prie Sorocabano st.)

S. PAULO — RIO DE JANEIRO TIK PER 11 VALANDŲ

moderniškais ir luksusiniai autobusais. Autobusai puikiai
siai įrengti. Minkštos sėdynės, tualetas, W. C., radio, baras
ir t. t.

Pakeliui sustoja Taubatė, Guaratingueta, Bananal ir
Poso Seco. Bilietas tik 65\$000. Į ten ir atgal 110\$000. Iš
S. Paulo išeina kasdien 8 val. ryto ir į Rio atvyksta 7 v.
vakaro. Iš Rio išvyksta 6 val. ryto ir į S. Paulo ateina 5
val. vakaro.

EXPRESSO S. PAULO—RIO DE JANEIRO.

Alameda Cleveland, 101 (prie Sorocabana stoties)
Tel. 5-7795 S. Paulo.

Rio: Av. Rio Branco, 9° andar sala 338 Tel. 22-2858.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve-
nerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTO GERAL, 12 sob. (kampas Boa Vista ir 25
de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5
aukšte. Tel. buto 2-5068.

DR. S. MERTIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO
Vidurinių, venerinių ir nervų ligų specialistas. Prima nuo
2 iki 6 val. vakaro. Kalbama lietuviškai. KONSULTORIJA
Rua Barão de Itapetininga Nr. 139 salė 8—9 Tel. 4-071

MECHANIKAI - SPECIALISTAI

FILIPE & SOARES

Alameda Barão de Limeira, 324

Perka ir parduoda įvairių tipų motociklus ir jų dalis
Taiso, dažo ir nikeliuojū motociklus ir jų dalis. Darbas
greitas ir garantuotas. Didelis įvairių vartotų ir naujų mo-
tociklų pasirinkimas. Kainos labai pigios. Užeikite įsit-
kinti.

Lietuviams, atėjusiems su šiuo skelbimu darome stam-
bią nuolaidą.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Tel. 4-0316

Vidurinių, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinik-
Visiškas gonorejos išgydymas per 10—15 dienų su gara-
ntuota. Konsultoriai atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekma-
dieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central
do Brasil, C.A.I.C skirsto ir parduoda už mažą įsimokėjimo
mokėstį didelį daržą — chacara — kur yra tūkstaičių šių
medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, La-
ranjeiras ir daugel kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduo-
damas geras namas iš kitų pastatų su žemės sklypais. Dalo,
daržų su geru maikų mir kų, kurį galima parduoti po 500 reisis
metrą. Traukiniai išeina

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14, 30'

Rastinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo.
Sekmdieniais teiraitis prieš stočj Carvalho de Araujo
krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIEUVIŠKA SIUVYKLA

„VILNIUS“

Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus
kostiumus, paltus ir t. t.
Didžiausias įvairių medžiagų pasi-
rinkimas.
SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK
PO 20\$000 Į MĖNESĮ. Mūsų siuvyklo-
je galite pasisiūti rūbus ir neturėda-
mi pakankamai pinigų.

Centras: Skyrius:
Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita
3027. Tel. 2-8854 60. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.
MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393
Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak-
tus, visokius liūdijimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha-
madoms ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VISOSE STADIJOSE
GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS
KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo
sąlygas.

BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3° and
Tel. 4-0218 Sào Paulo.

Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

Galite gauti papigintomis kainomis

Įvairių naujausių lietuviškų knygų — romanų, apysakų
dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat naujų lietuviškų plokšte-
lių, vyčių, Vytauto Didžiojo, Dariaus — Girėno ir kitokių
paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PA-
PIGINTOMIS KAINOMIS.

Papuokite savo kambarių sienas gražiais paveikslais
ir lietuvišku vyčiu. Jie jums primins, kad esate lietuvi.
Pasinuodokite proga pigiai įsigyti puikiausią lietuviškų
knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami
ir į provinciją (interiorą). Informacijas teikiame ir raštu
laiškuais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto zen-
klą už 400 reisių. Kreiptis asmeniškai ar rašyti: „LIETU-
VIS“, RUA BANDEIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764
SÃO PAULO.

Ivairios žinios

Sovietų bazės Lietuvoje.

Naujausios žinios praneša, kad pagal susitarimą su Lietuva Sovietų Rusija turės Lietuvos teritorijoje trys savo karo bazes, Vilkavišky, Kelmėje ir Kaišiadoryse. Vios bazėse sovietai laikys iš viso apie 20.000 kariuomenės.

Suomija ruošiasi karui

Šiometis dienomis Suomijos vyriausybės delegacija buvo pakviesta ir išvyko į Maskvą tartis su Sovietų Rusija. So-

vietų Rusija ir Suomijai nori pastatyti panašius reikalavimus dėl karo bazių įsteigimo kokius pastatė Estijai, Latvijai, ir Lietuvai. Suomiai pasiūlo Sovietų reikalavimams ir visu smarkumu pradedo ginkluotis bei ruošti karui. Suomiai yra pasiryžę ginklu gintis, jei Sovietai jėgose mėgintų užpuoti Suomiją. Tuo tarpu aiškiai dar nežinomi Sovietų reikalavimai Suomijai, tačiau spėjama, kad Sovietai padarys didelių nuolaidų Suomijai, nes už Suomiją žada užsistoti Svedija, Norvegija ir net Siaurės Amerika.

Molotovo banketas Lietuvos delegacijos garbei.

Iš Maskvos pranešama, kad po Lietuvos — Sovietų Rusijos paktą pasirašymo, Sovietų užs. reik. komisaras Molotovas iškėlė didelę bankietą Lietuvos delegacijos garbei. Be Molotovo, bankete dalyvaavo pats Stalinas ir maršalas Vorosilovas. Laikraščiai praneša, kad Lietuvos delegacija Maskvoje buvo labai iškilmingai ir nuodžiū priimta.

— Šiais metais iš Lietuvos eksportuota 503410 kg. vyšnių už 3980 Lt.

Annuncia-se que os governos da Suecia e da Noruega pe accordo kom o da Finlandia, sugerirom aos Estados Unidos que rekomendem mo deração a União Sovietika as gestões, que não foram confirmadas oficialmente.

Trens militares partem a todos os momentos para os pontos estrategicos da Pinnlandia. A população organissou manifestações, em todas as cidades. entoando o hymno nacional. Estão sendo abertas trincheiras em Helsinffors, procedendo se a abertura de abrigos e a instalação de metraladoras anti-aeaeas.

— Londone gyvenąs lietuvis Dr. Volteris išrado naują patogų būdą bulvėms konservuoti.

Pranešimas.

Prašome visų žemiau išvardintų asmenų pristatyti į redakciją savo gyvenamosios vietos liūdymą (atestado de residencia) Minčią dokumentą turi pristatyti: Liubomiras Šerkšnys, Jurgis Baltušnikas, Pranas Mikalaitis, Juozas Pumputis, Justina Račickienė, Kazys Serbikė, Edvardas Mackevičius, Viktoras Mackevičius, Vladislovas Mackevičius, Edvardas Bareikis, Bronius Kilas, Jokūbas Lekavičius, Terėzė Šešelgienė.

CHIROMANTE

Mme Sedefa

Turėdama mokslo ir daugelio metų patyrimo šioje srityje, siūlo savo patarimą. Neturite pasisekimų ir esate nelaimingas savo šeimoje arba komercijoje? Turite kokių nepasisekimų, kurie jums kelia rūpesių? Norite sugrąžinti savo draugystės asmenį, kuris nuo jūsų atsiskyręs? Norite pasilinti bilę kokių blogybę? Norite turėti geros kloties darbe? Yra kitokių nenugalimų kliefių? Negaidami kreipkitės į Mm. Sedefa, kuri suteiks gerų patarimų. Patarimas sėdimingas, garantuotas ir greitas. Rua Lavapės, 262, bondė ir omnibusai prie durų. Priėmimo valandos kasdieną nuo 8 v. ryto iki 20 valandos, sekmadieniai taip pat.

Aplankykite, kad įsitikintumėte

Consulta 55000.

ŽEMĖS SKLYPAS IŠSIMOKĖJIMUI

Parduodamas išsimokėjimui žemės sklypas labai geroj vietoj, beveik prie pat Largo Villa Zelina ties bažnyčia. Plačiau sužinoti galima p. Baužio krautuvėje Villa Zelinoj, arba ant Praça Julho Mesquita, 44.

ŠAUKIAMI LIETUVIAI,

Gabinete de Investigações Identifikacijos skyrius šaukia pakartoti pirštų arba fotografijos nuotraukas šiuos lietuvis:

- Pranas Siugžda
 - Kazys Tarleckas
 - Petras Taleikis
 - Josė Skirpstas
 - Jonas Nadolskis.
- Eidami į gabineta turi nusiunesti geltoną lapelį.

Kaip sutvarkyta svetimų šalių identifikacija.

Pakeitus svetimų šalių identifikacijos tvarką, niekam nekalinga po keliolika valandų sovėti eilėse. Dabar kiekvienas gali įteikti paruoštus dokumentus betkokią šalandą dienu nuo 8 iki 10 val. ryto, ir nuo 12 val. iki 6 val. vakarų. O nakties metu gaima įteikti dokumentai nuo 8 val. iki 11 val. Įteikiant dokumentus kiekvienas asmuo gauna lapelį su numeriu, kurie esti skelbiami „Diario Oficial“ kasvieną dieną sekant iš eilės. Visi asmenys turintieji toje dienoje paskelbtą numerį privalo atsilankyti į identifikacijos (Gabinete de Investigações ant rua dos Gusmões, 410), atsilaekius — numeris lieka be verties.

Kad palengvintų lietuviams atlikti savo identifikaciją nepametant bereikalingai ne vieno darbo pusdienio, „Lietuvy“ skelbsime ištisos savaitės kiekvienos dienos kiamus numerius.

Spalių 14 d. šeštadienis	— nuo 4601 iki 4800
„ 16 d. pirmadienis	— nuo 4801 iki 5100
„ 17 d. antradienis	— nuo 5101 iki 5400
„ 18 d. trečiadienis	— nuo 5401 iki 5700
„ 19 d. ketvirtad.	— nuo 5701 iki 6000
„ 20 d. penktadienis	— nuo 6001 iki 6300
„ 21 d. šeštadienis	— nuo 6301 iki 6500

Turime dar pastebėti, kad pasitaikius darbo dienoms kokiai nors šventei, tai tos dienos šaukiamieji numeriai atidedami sekantisiai dienai, o sekantios dienos numeriai vėl liks kitai sekantisiai dienai ir t. t.

Pats žinok ir kitam pasakyk, kad „Lietuvis“

vienintėlis lietuviškas laikraštis Pietų Amerikoje, kuris duoda daugiausia dešimtų žinių visuomet rašo teisybę.

MŪSU LAIKRAŠČIO IGALYOTINIAI PIETU AMERIKOJE

Pranešame lietuvių išievių visuomenės žiniai, kad įvairiose lietuvių kolonijose Pietų Amerikoje yra „Lietuvio“ įgaliotiniai, kurie įgalioti priimti laikraščio prenumeratas, aukas, patinti laikraštį ir t. t. Čia žemiau dedame tų įgaliotinių pavardes ir adresus:

BRAZILIJOS

RIO DE JANEIRO: Jonas Ramanauskas, rua Bella Nr. 130. Atskirais numeriais laikraštį nusipirkti ir užsiprenumeruoti taip pat galima «Vilnius» S-goje, rua Senador Dantes, 121 ir pas J. Adamavičių, Praça Cond. Paulo de Frontim, 32.

S. PAULO: Lietuvių mokyklose Mokoje, Vila Beleje ir Parque das Nações pas mok. St. Jurevičių. Pas p. H. Vagnerį J. Fizzo bankiniuose namuose, rua Maua, 297. Pas J. Baužį Vila Zelinoje (prie pat lietuvių bažnyčios). Be čia paskelbtų vietų laikraštis pavieniais numeriais parduodamas pas atskirus platintojus, įvairiuose kioskuose ir „Lietuvio“ redakcijoje, rua Bandeirantes, 474.

ARGENTINOJE

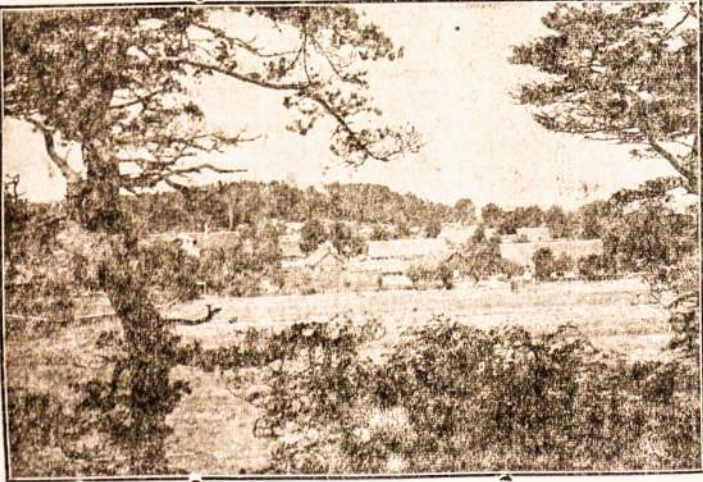
BUENOS AIRES: Antanas Vilutis, calle Cerrito, 1493 (Lietuvos Pasiuntinybėje) BERISSO: Vincas Stundžia c. Napoles ir Lisbõa kampas (Lietuvių mokykloje) Stasys Bigužas c. Nueva York, 4707.

URUGVAJUJE

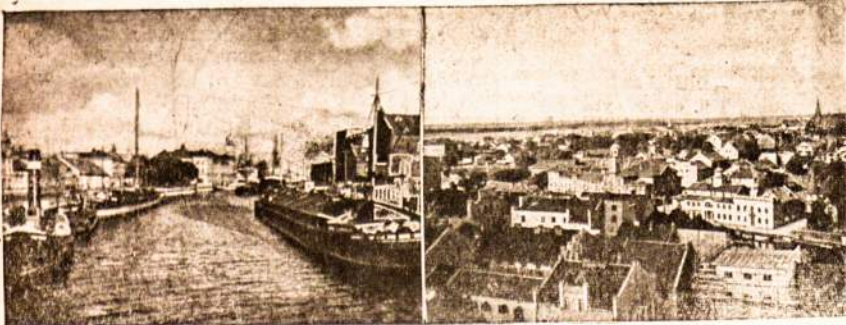
MONTEVIDEO: Br. Savickas c. Rio de Janeiro, 87 (liet. mokykl.) ir St. Šaipas e. calle Portugal, 4006 V. del Cerro.

Visi norintieji užsiprenumeruoti laikraštį, nusipirkti pavieniais numeriais ar gauti kokių nors informacijų, gali kreiptis pas aukščiau išvardintus mūsų įgaliotinius, kam kur-arečiau ir patogiau.

«LIETUVIO» ADMINISTRACIJA.

Lietuvos kaimo vaizdelis.

Klaipėdos vaizdai.

Lietuvių visuomenės žiniai.

Pranešame Brazilijos lietuvių visuomenės žiniai, kad smarkiai pakilus laikraščio popieriaus kainai ir žymiai padidėjus laikraščio išlaidoms, esame priversti pakelti „Lietuvio“ atskirų numerių kainą. Nuo spalio 15 d. „Lietuvio“ visose laikraščio kioskuose ir pas platintojus bus parduavinėjamas sekančiais: antradienio laidos atskiras numeris — 300 reisų ir penktadienio laidos atskiras numeris 400 reisų. Reiškia, kiekvienos laidos atskiro numerio kaina pakeliama 100 reisų.

Mūsų troškimas yra, kad laikraštis būtų kuo plačiau skaitomas ir platinamas Suprantame, kad jo atskiro numerio kainos pakilimas gali plačiai atsispėti į laikraščio išsiplatinimą, tačiau dėl smarkiai padidėjusių išlaidų esame priversti tai padaryti. Mes tikimės, kad visi „Lietuvio“ skaitytojai supras surinktą padėtį ir visi dėdromis jėgomis padės toliau laikraščiu augti ir stiprėti, nežinantį j nepalankias aplinkybes. Galimas daiktas, kad ateityje po periaus kainos bus žemes-

— Vilniuje į lenkų kariuomenę buvo mobilizuota daug lietuvių, įskaitėiuje jaunieji lietuvių veikėjai ir žurnalisčiai.

TIK 2\$000

Tik už 2\$000 galite gauti „Lietuvio“ redakcijoje gražų įvairių lietuviškų atviručių rinkinį, susidedantį iš 18 20 štukų.

Prisiuntus už 2\$000 pašto ženklų, siunčiame atviručių rinkinį ir į provinciją paštu.

BARAS IR RESTORANAS

„Leão“

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Paskaitų) Tel. 4-4458

Paikį virtuvė. Šitū valgiai betkokių valandų. Kainos labai pigios.

Canja especial 1\$500
Brhãma Chops.

SKELBIKTES TIK „LIETUVY“

„Lietuvio“ Redakcija ir Administracija.